

Spis treści

Słowo wstępne do wersji polskiej	9
Rozdział 1. Wprowadzenie: Przedmiot międzynarodowych stosunków gospodarczych	13

Część pierwsza

Teoria wymiany międzynarodowej

Rozdział 2. Produkcyjność pracy i korzyści komparatywne: model ricardiański	19
Gospodarka oparta na jednym czynniku produkcji	19
Możliwości produkcyjne	20
Relatywne ceny i podaż	21
Wymiana w gospodarce światowej opartej na jednym czynniku produkcji	22
Określanie ceny relatywnej po zaistnieniu wymiany	24
Korzyści z wymiany	27
Przykład liczbowy	28
Błędne pojmowanie idei korzyści komparatywnych	30
Wydajność a konkurencyjność	30
Argument wyzysku pracy	31
Nierówna wymiana	31
Korzyści komparatywne w warunkach wymiany większej liczby dóbr	32
Założenia modelu	32
Relatywne płace i specjalizacja	33
Płaca relatywna w modelu z wieloma dobrami	35
Koszt transportu i dobra nie podlegające wymianie	37
Podsumowanie	38
Problemy	39
Literatura	40
Rozdział 3. Niemobilne czynniki produkcji a podział dochodu	41
Model oparty na niemobilnych czynnikach produkcji	42
Możliwości produkcyjne	42
Relatywny popyt i relatywna podaż	43
Płace i podział dochodu	43
Wymiana międzynarodowa przy uwzględnieniu czynników niemobilnych	45
Wymiana międzynarodowa i relatywne ceny	46

Struktura wymiany	47
Podział dochodu i korzyści z wymiany	49
Czynniki mobilne a czynniki specyficzne	50
Założenia modelu	51
Możliwości produkcyjne	51
Ceny, płace i alokacja pracy	53
Ceny i podział dochodu	55
Skutki wymiany dla podziału dochodu	57
Doktrynalne założenia wymiany: wstęp	57
Optymalna polityka handlowa	58
Podział dochodów i polityka handlowa	59
Podsumowanie	59
Problemy	60
Literatura	61
Rozdział 4. Wymiana a zasoby: model Heckschera–Ohlina	62
Model gospodarki o dwu czynnikach produkcji	63
Założenia modelu	63
Możliwości produkcyjne	63
Ceny produktów i ceny czynników produkcji	66
Problem substytucji między nakładami	69
Skutki wymiany międzynarodowej między gospodarkami opartymi na dwu czynnikach produkcji	71
Relatywne ceny a struktura wymiany	71
Wymiana a podział dochodu	73
Wyrównywanie się cen czynników produkcji	74
Podsumowanie	76
Problemy	77
Literatura	78
Rozdział 5. Standardowy model wymiany międzynarodowej	79
Typowy model gospodarki wymiennej	80
Możliwości produkcyjne i relatywna podaż	80
Relatywne ceny a popyt	82
Wpływ zmian <i>terms of trade</i> na dobrobyt	84
Określanie cen relatywnych	85
Wzrost gospodarczy: przesunięcie krzywej <i>RS</i>	86
Wzrost gospodarczy i krzywa możliwości produkcyjnych	86
Relatywna podaż i <i>terms of trade</i>	88
Międzynarodowe skutki wzrostu	89
Międzynarodowy transfer dochodu: przesunięcie krzywej <i>RD</i>	90
Wpływ transferu na <i>terms of trade</i>	90
Cła i subsydia eksportowe: jednoczesne przesunięcie krzywych <i>RS</i> oraz <i>RD</i>	92
Wpływ cła na relatywną wielkość popytu i podaży	93
Skutki subsydiów eksportowych	94
Podsumowanie	95
Problemy	96
Literatura	97
Rozdział 6. Korzyści ze skali produkcji a wymiana międzynarodowa	98
Korzyści wywołane czynnikami zewnętrznymi a wymiana	99
Model korzyści wywołanych czynnikami zewnętrznymi	99

Struktura wymiany w warunkach istnienia korzyści wywołanych czynnikami zewnętrznymi	102
Korzyści z wymiany	103
Wnioski	104
Konkurencja monopolistyczna a wymiana	105
Teoria monopolu	106
Teoria konkurencji monopolistycznej	107
Wpływ wielkości rynku na konkurencję monopolistyczną	108
Model wymiany w warunkach konkurencji monopolistycznej	109
Znaczenie wymiany wewnątrzgałęziowej	112
Podsumowanie	113
Problemy	114
Literatura	115
Rozdział 7. Międzynarodowe przepływy czynników produkcji	116
Międzynarodowe przepływy siły roboczej	117
Model oparty na jednym produkcie przy braku mobilności czynników	117
Międzynarodowa migracja czynnika pracy	119
Poszerzenie analizy	120
Pożyczki i długi międzynarodowe	121
Międzynarodowe możliwości produkcyjne i wymiana	122
Zagraniczne inwestycje bezpośrednie i przedsiębiorstwa wielonarodowe	124
Teoria przedsiębiorstwa wielonarodowego	125
Firmy wielonarodowe w praktyce	127
Podsumowanie	128
Problemy	129
Literatura	130

Część druga

Międzynarodowa polityka handlowa

Rozdział 8. Instrumenty polityki handlowej	133
Podstawy analizy systemu celnego	133
Podaż, popyt i wymiana w jednej gałęzi przemysłu	134
Skutki cła	136
Miary stopnia protekcji	138
Koszty cła i korzyści wynikające z jego zastosowania	140
Nadwyżka konsumenta i nadwyżka producenta	140
Pomiar kosztów i korzyści	142
Inne instrumenty polityki handlowej	145
Subsydia eksportowe: teoria	145
Kwoty importowe: teoria	146
Dobrowolne ograniczenia eksportu	147
Wymagania dotyczące lokalnego udziału w produkcji	148
Pozostałe instrumenty polityki handlowej	148
Podsumowanie	149
Problemy	150
Literatura	151
Rozdział 9. Doktrynalne założenia polityki handlowej	152
Argumenty na rzecz wolnego handlu	152
Wolny handel a wydajność	152

Dodatkowe korzyści z wolnego handlu	154
Polityczne argumenty na rzecz wolnego handlu	154
Argumenty przeciwko wolnemu handlowi z zakresu dobrobytu narodowego	155
Argument z zakresu <i>terms of trade</i> na rzecz utrzymania cła	155
Niedoskonałości rynku krajowego jako argument przeciwko wolnemu handlowi	157
Polityka handlowa a podział dochodów	159
Dobrobyt społeczny ważony	160
Zachowawcze ujęcie dobrobytu społecznego	160
Działanie zbiorowe	161
Kto podlega ochronie	162
Negocjacje międzynarodowe a polityka handlowa	163
Korzyści z negocjacji	163
Międzynarodowe porozumienia handlowe: krótka historia	164
Preferencyjne porozumienia handlowe	165
Podsumowanie	166
Problemy	168
Literatura	169
Rozdział 10. Polityka handlowa w krajach rozwijających się	170
Polityka handlowa promująca uprzemysłowienie	170
Dlaczego przemysł jest faworyzowany: argumentacja uzasadniona wczesnym etapem uprzemysłowienia	171
Jak faworyzuje się uprzemysłowienie: uprzemysłowienie zastępujące import	173
Rezultaty faworyzowania uprzemysłowienia: problemy uprzemysłowienia zastępującego import	176
Inna droga faworyzowania uprzemysłowienia: uprzemysłowienie poprzez eksport	178
Problemy gospodarki dualnej	179
Symptomy dualizmu	179
Polityka handlowa jako przyczyna dualizmu ekonomicznego	180
Negocjacje między krajami rozwijającymi się a rozwiniętymi: debata Północ—Południe	181
Czy biedne kraje są wyzyskiwane?	181
Rola kapitału zagranicznego oraz przedsiębiorstw wielonarodowych w rozwoju	182
Wzrost cen eksportowych w krajach rozwijających się: kartele eksportowe	184
Podsumowanie	185
Problemy	187
Literatura	188
Rozdział 11. Polityka przemysłowa w krajach rozwiniętych	190
Popularne argumenty w odniesieniu do polityki przemysłowej	190
Popieranie gałęzi wykazujących wysoką wartość dodaną na robotnika	191
Popieranie gałęzi stanowiących czynnik zespalaający	192
Popieranie gałęzi z potencjałem wzrostu	193
Reakcja na działanie polityki przemysłowej innych krajów	194
Wyrafinowane argumenty w odniesieniu do polityki przemysłowej	194
Technologia a efekty zewnętrzne	195
Konkurencja niedoskonała a strategiczna polityka handlowa	196
Polityka przemysłowa w praktyce	197
Polityka przemysłowa Japonii	197
Polityka przemysłowa w innych krajach	199
Podsumowanie	200
Problemy	201
Literatura	202